

КЛІНІЧНА
ФАРМАКОЛОГІЯ ЯК
НЕВІД'ЄМНЕ
ДОСЯГНЕННЯ
ПОЗИТИВНОГО
РЕЗУЛЬТАТУ РОБОТИ
ЛІКАРЯ ТА ФАРМАЦЕВТА

Матеріали XIII Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною
участю



Вінниця 2025



Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова
Кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології
Кафедра фармакології
Українська асоціація клінічної фармакології та фармакотерапії

**«КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ ЯК
НЕВІД'ЄМНЕ ДОСЯГНЕННЯ
ПОЗИТИВНОГО РЕЗУЛЬТАТУ
РОБОТИ ЛІКАРЯ ТА
ФАРМАЦЕВТА»**

**присвячену пам'яті д.мед.н., почесної
професорки ВНМУ Ольги
Олександрівни Яковлевої**

***"CLINICAL PHARMACOLOGY AS AN
INTEGRAL FACTOR IN ACHIEVING
POSITIVE OUTCOMES IN MEDICAL AND
PHARMACEUTICAL PRACTICE."***

Матеріали XIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю

XIII All-Ukrainian Scientific and Practical Conference
with International Participation

Офіційний провайдер БПР на платформі
DOCTORTHINKING.ORG – ГО «Українська Асоціація
Клінічної Фармакології та Фармакотерапії»

Вінниця

13–14 листопада 2025 р.

Vinnytsia

13–14 November, 2025

Редакційна колегія:

д. мед.н. С.І. Семененко

д.мед.н. К.В. Півторак

КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ ЯК НЕВІД'ЄМНЕ ДОСЯГНЕННЯ ПОЗИТИВНОГО РЕЗУЛЬТАТУ РОБОТИ ЛІКАРЯ ТА ФАРМАЦЕВТА» присвячену пам'яті д.мед.н., почесної професорки ВНМУ Ольги Олександрівни Яковлевої / Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю міжнародних спеціалістів з клінічної фармакології та фармакології, 13–14 листопада 2025 року. – Вінниця, ТОВ «Твори» – 133 с.

Матеріали конференції присвячено сучасним проблемам в Україні з актуальних питань клінічної та експериментальної фармакології, відповідно світовим стандартам. Серед представлених текстів значна частина публікацій присвячена протоколам та світовим рекомендаціям; вони повинні бути орієнтирами для впровадження з точки зору відповідностей індивідуальним особливостям пацієнтів. Наукові розробки вітчизняних учених спрямовані на створення перспективних для клінічних випробувань активних речовин з фармакодинамічними ефектами. Узагальнено досвід клінічних спостережень при фармакотерапії найбільш розповсюджених та соціально значущих захворювань (в кардіології, пульмонології, ревматології, гастроентерології, онкогематології, геріатрії тощо), з акцентом на визначення фармакодинаміки лікарських засобів, уточнення молекулярних механізмів їхньої дії, оцінки ефективності та безпеки, особливих умов взаємодії ліків, на тлі оптимальної комплексної фармакотерапії.

© Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова, 2025

<i>Іванишин В.В., Мельник А.В.</i>	
СТАТЕВИЙ ДИМОРФІЗМ ОБМІНУ ГІДРОГЕН СУЛЬФІДУ В НИРКАХ ЩУРІВ ЗА УМОВ ДІАБЕТИЧНОЇ НЕФРОПАТІЇ	34
<i>Іванчук О.В., Півторак К.В.</i>	
ПЕРЕБІГ АУТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ НА ФОНІ КОРЕКЦІЇ ДЕФІЦИТУ ВІТАМІНУ D	35
<i>Кіричук Я. А., Шупер В.О.</i>	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ ІНГІБІТОРІВ SGLT2 (ДАПАГЛІФЛОЗИН VS ЕМПАГЛІФЛОЗИН) У ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНОЮ СЕРЦЕВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ БЕЗ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	36
<i>Кондрацький Б.О., Качмарик Д.Л., Брагінець О.Г., Кондрацький Я.Б., Панас О.М., Винарчик М.Й., Новак В.Л.</i>	
ВАЛІДАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДЕЯКИХ МЕТОДІВ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ КОМПОНЕНТІВ НОВИХ ІНФУЗІЙНИХ ПРЕПАРАТІВ	37
<i>Кондрацький Б.О., Качмарик Д.Л., Брагінець О.Г., Панас О.М., Винарчик М.Й., Новак В.Л.</i>	
ВПЛИВ БІЛКОВО-СОЛЬОВОГО ГІПЕРОСМОЛЯРНОГО РОЗЧИНУ НА РІВЕНЬ ГЛІКЕМІЇ В ЕКСПЕРИМЕНТІ	39
<i>Коновалова Н.В., Крикус О.Ю.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ OFF-LABEL	40
<i>Куруц М.В., Трефаненко І. В.</i>	
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНГІБІТОРІВ ПРОТОННОЇ ПОМПИ В ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ	41
<i>Лисенко Д.А., Бондарчук С.В.</i>	
НЕЙТРОПЕНІЧНА ЛИХОМАНКА У ОНКОГЕМАТОЛОГІЧНИХ ХВОРИХ НА ФОНІ ЦИТОСТАТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ	43
<i>Марчишин С. М., Волощук Н. І., Слободянюк Л. В., Будняк Л. І., Таран І. В., Ластовиченко Є. А.</i>	
ОБГРУНТУВАННЯ ФАРМАКОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ СУХОГО ЕКСТРАКТУ З ЛИСТКІВ МАГОНІЇ ПАДУБОЛИСТОЇ	44
<i>Маслоїд Т.М., Колодницький А.В., Бичкова А.О.</i>	
ІНДИВІДУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОГЕНЕТИКИ: ВІД МОЛЕКУЛЯРНИХ ОСНОВ ДО СТРАТЕГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ В КЛІНІЧНУ ПРАКТИКУ УКРАЇНИ	46
<i>Маслоїд Т. М., Магрета В. І.</i>	
КЕТАМІН: СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ В ПСИХІАТРІЇ ТА НЕЙРОМЕДИЦИНІ	48
<i>Маслоїд Т.М., Гінгін А.І., Пилипенко Н.В.</i>	
ЛІКАРСЬКА ТОКСИЧНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ ТА СТРЕСУ: ЗЛОВЖИВАННЯ АНКСІОЛІТИКАМИ, АНАЛЬГЕТИКАМИ	49
<i>Маслоїд Т.М., Сульжик В.М., Ковальчук К.В.</i>	
НОВЕ ЛІКУВАННЯ ГЕПАТИТУ В: СУЧАСНІ ПІДХОДИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	50
<i>Матвєєнко М.С., Гладких Ф.В., Карафуліді О.В., Васильєв Д.В., Козаченко А.В.</i>	
ДИКЛОФЕНАК НАТРІЮ ТА ЦЕНТРАЛЬНІ МОДИФІКАТОРИ БОЛЮ: ПОРІВНЯЛЬНЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ АД'ЮВАНТІВ	51
<i>Настоящий В.В., Таран І.В.</i>	
ВПЛИВ ПІДВИЩЕНОГО РІВНЯ ГІДРОГЕН СУЛЬФІДУ НА СТАН СІТКІВКИ ОКА ЩУРІВ ЗА УМОВИ ДІАБЕТИЧНОЇ РЕТИНОПАТІЇ	53

ефекту та зменшує ризик рецидиву на 30 % порівняно з фармакотерапією самостійно.

Висновки. Кетамін є ефективним і швидкодіючим засобом для лікування резистентної депресії та інших психічних розладів, що не піддаються стандартній терапії. Його вплив на нейропластичність, глутаматергічну систему та запальні механізми відкриває нові горизонти у нейромедицині. Подальші дослідження мають бути спрямовані на оптимізацію дозувань, тривалості терапії, комбінацій з психотерапією та вивчення довгострокових наслідків застосування.

ЛІКАРСЬКА ТОКСИЧНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ ТА СТРЕСУ: ЗЛОВЖИВАННЯ АНКСІОЛІТИКАМИ, АНАЛЬГЕТИКАМИ

Маслоїд Т.М., Гінгін А.І., Пилипенко Н.В.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова, 21018, вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, clinpharm@vntmu.edu.ua

Актуальність: Тривалий вплив бойових дій та хронічний психосоціальний стрес призводять до різкого зростання розладів, пов'язаних з цим, включаючи посттравматичний стресовий розлад, тривожні розлади та хронічні больові синдроми. Це стимулює підвищене споживання анксиолітиків та анальгетиків. Одночасно, в умовах воєнного стану, порушується доступність планової медичної допомоги, що призводить до зростання самолікування та неконтрольованого прийому ліків.

Мета дослідження: Проаналізувати та систематизувати наукові дані щодо патофізіологічних та фармакологічних механізмів, які підвищують ризик токсичності анксиолітиків та анальгетиків в умовах хронічного стресу та поліпрагмазії.

Матеріали та методи: Аналіз даних рецензованих наукових статей, системних оглядів та клінічних настанов з баз даних PubMed, ResearchGate, Semantic Scholar та українських наукових архівів.

Результати: Механізми підвищеної токсичності: хронічний стрес викликає стійку активацію гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової системи та гіперкортизолемію, яка модулює активність ферментів Фази I біотрансформації ліків, зокрема цитохромів P450 (CYP). Дослідження чітко демонструють, що хронічний психосоціальний стрес суттєво змінює експресію та активність генів CYP450 у печінці. Також, є дані, які вказують, що стрес змінює експресію та активність ферментів, що метаболізують ліки, у мікробіоті кишківника, де починається метаболізм багатьох пероральних препаратів. Оскільки більшість бензодіазепінів (діазепам, алпразолам) та опіоїдів метаболізуються через CYP3A4 та CYP2C19, їхній метаболізм у пацієнта в стані хронічного стресу стає непередбачуваним. Це підтверджує оновлений огляд StatPearls (2024), який називає порушення метаболізму через інгібітори CYP3A4 (наприклад, деякі антидепресанти, які також може приймати пацієнт) ключовою причиною токсичності. Комбінація

"анксиолітик + опіоїд" залишається однією з найбільш летальних. Останні дослідження підтверджують це з високим рівнем доказовості. Огляд та аналіз BMC Psychiatry надав докази, що пов'язують призначення бензодіазепінів пацієнтам на опіоїдній терапії з вищою смертністю від усіх причин. Інше дослідження 2025 року (BMJ Open), яке аналізувало дані пацієнтів на опіоїдній замісній терапії, також виявило, що супутнє призначення бензодіазепінів було пов'язане з підвищеним ризиком смертності. Ці дані доводять, що навіть терапевтичне (не кажучи про самолікування) поєднання цих двох класів препаратів значно підвищує ризик смерті. Також, нові дослідження посилюють зв'язок між психологічним станом та ураженням ШКТ, що посилює ризики НПЗП-гастропатії. Оглядова стаття Frontiers in Pain Research (2024) описує механізми "закритого кола", де біль і стрес взаємно посилюють один одного через спільні фізіологічні механізми, включаючи нейроендокринну дисфункцію та хронічне запалення. Це змушує пацієнтів приймати більше анальгетиків. Огляд 2025 року (Open Journal Systems) підтверджує, що стрес є одним з основних факторів ризику диспепсії та пошкодження слизової оболонки шлунка, поряд із самим прийомом НПЗП. Таким чином, пацієнт у стані хронічного стресу через війну не лише частіше приймає НПЗП, але й його організм є значно вразливішим до їхньої ульцерогенної дії.

Висновки: Лікарська токсичність в умовах війни є багатофакторною проблемою, де психологічний стрес діє як біологічний модифікатор, а самолікування та поліпрагмазія — як поведінкові каталізатори. Наукові дані підтверджують, що стрес змінює фармакокінетику анксиолітиків через вплив на ферменти CYP450, роблячи їхню дію непередбачуваною. Найбільш летальним є синергізм депресантів ЦНС. Дані чітко вказують на значно підвищений ризик смерті при комбінації бензодіазепінів та опіоїдів. Токсичність НПЗП також посилюється стресом. Дослідження доводять, що стрес погіршує НПЗП-індуковане пошкодження кишківника через вплив на мікробіоту та проникність бар'єра. Необхідна термінова імплементація протоколів безпечного ведення пацієнтів, що включають скринінг на поліпрагмазію та широке інформування про небезпеку комбінацій "анксиолітик + опіоїд" та "анксиолітик + алкоголь".

НОВЕ ЛІКУВАННЯ ГЕПАТИТУ В: СУЧАСНІ ПІДХОДИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Маслоїд Т.М., Сульжик В.М., Ковальчук К.В.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, 21018,
вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, s012087@vnmnu.edu.ua

Актуальність: Гепатит В залишається однією з найважливіших глобальних проблем охорони здоров'я, адже близько 250–300 млн людей у світі мають хронічну інфекцію вірусу HBV. Це захворювання часто призводить до серйозних уражень печінки, зокрема цирозу та гепатоцелюлярної карциноми.